

Turek, eden nas posamezen bila. Imel je pa grozovitega orjaka v vojski turški sultan, na tega se je zanašal. Kakor Goljat nekdanj Izraeljce je zasmehoval nejeverni zmaj pravega Boga in vse kristjane. Tako je rekel turški cesar našemu cesarju, naj urno tudi on si izbere svojega možaka.

Po celem križanem svetu cesar pisma piše, pa nihče se ne oglasi, nihče si ne upa s Turkom se skušati. In kdo bi se bil? Povsod so znali dobro, dobro, kakošen grozovitež je turški pesoglav: Sultan pa ga v tem le še bolj pase komaj pričakujoč dné, ki je bil za boj odločen. In že se bliža predvečer. Cesar v tej zadregi malo da ne obupa. Sonce je davno potonilo za gorami, rudeča zarja je plavala na večernem nebu; ptičje petje v logu je potihnilo, in natorpir je sferfotal s svojega gnezda, — v neznanu muki je cesar v svoji sobi glavo podpiral na zlati mizi; čelo mu je bilo vroče kakor žerjavica; pot mu je vrel po obrazu, in roke so rile po zmeršenih laseh. V njegovih persih so razsajali hudi boli, kakor ostri meči ga je suvalo v blago serce, in obupljiva tuga ga je tlačila.

Zdaj stopi mladeneč v zlato sobo, borno je bil oblečen, in strahljivo se je bližal — Peter Klepec.

Komaj in s silo se je bil prirnil do cesarja. Zdaj pa stopi k njemu, ponižno ga pozdravi in mu razodene namen svojega dohoda. Blagi knez pa se britko nasmeja in z glavo maje, misleč, tako mlad in tako šibek mladeneč, kakor je Klepec bil na videz, kako, kako bi mi ta orjaškega Turčina premagal! Pa ga poprašuje dalje to in uno in verli junak mu dobro odgovarja. Pové mu tudi, kako je močan, in kako mu je Bog ta prečudni dar podelil, — zdaj se cesar zdrami iz grozne zamišljenosti, v katero je bil potlačen; kakor mornarju v megleni daljavi zelen breg, se mu veselo upanje zasveti. Zopet si odahne, našemu junaku pa veli z najboljšimi jedmi postreči, kar jih koli dobijo okrog in okrog. Toda Peter popije masele vina in za groš kruha pojé — to mu je bilo zadosti. Pri jedi pa so se cesarski služabniki, ki so mu streči imeli, katerih pa ni dosti potreboval, eden proti drugemu posmehovali, ančes, Bog se usmili, kaj ti bo to semešče proti Turku; saj nam ga bo mohamedanska pošast kosmatega snedla v capah, kakor je. In tako v smehu mu prinesejo staro konjsko podkev in ga prosijo prav lepo, naj jo zlomi, če je res tako močan, da si nad Turka upa. Klepec se jim pa tudi zaničljivo posmehlja, kakor oni njemu, pa jim veli, sedem podkev prinesiti, pa novih, in on — vse je zdrobil v eni roki, ravno tako, kakor kak cesarski fant kos kruha. Vsi so se mu čudili, vsi so ga debelo gledali, cesar sam, on pa se je koj spat spravil, urno ko je povečerjal. Tako se je pripravljaj na boj, ko je v tem turški zmaj vole hental.

Ko se je zjutraj zarano v turško ležišče zvedilo, da je dobil cesar bojevavca, gré turški namestnik svojemu zoperniku naproti. Tudi Klepec gré za časa zjutraj. Na planjavi blizo turškega ležišča si prideta nasproti. Ko Turek mladega Klepeca zagleda, hej! se za trebuh prime, in res malo, da mu počil ni, tako se je hahljal. „Dobro jutro, stric!“ ga pozdravi Klepec. „Da si mi zdrav, mili momče!“ odgovori Turek, ter Klepecu rahlo v roko seže. Čak! si misli Klepec, pa mu jo odterga. Be! zdaj zatuli Turek, kakor lev zatuli in udari prvi. Toda Klepec, uren, se mu umakne. Nato počí pa on, in Turek se zverne, in se valja in tuli po tleh, kakor ostreljen medved, pa ne ustane več. Sultan čuti, da je zmagan, zareži to hrabro besedo: Nisem zmagan, zavoljo enega strahopezdljivca; še celo vojsko imam zdravo!“ in zapové svojim Turkom, Klepeca pomandrat in vse kristjane, ki jim pridejo na pot. Komaj je torej Klepec zopernika polomastil, že pade celo Turško nad-nj. On pa se dolgo ne pomišlja, — zgrabi, zdere prvo bližnjo hojo, pa jih opleta in treska in bije, in Turki padajo kakor dež; ne eden je ni odnesel. — Tako je klepal Peter Klepec, vreden svojega imena, na tešče zjutraj za rano.

In to je vse zgolj resnica, to vam rečem, ne da bi

lagal. Meni so jo lani o véliki noči ali kdaj je bilo, moj oče povedali; njim verjamem. Kdor pa misli, da res ni vse to, ta pa naj gré naravnost tjè doli v Čubar. tam mu bodo že povedali, in še hlod mu bodo pokazali, kakor jih je rajnki Peter Klepec pulil z eno roko, kakor jih je v butarah prinašal z gore domú. Klepec je bil mož, da malo tacih.

A. Š.

Národne pesmice isterskih otrok.

Dušo spasiti.

Krajnce, Bugajnce!
Daj mi malo miha.
Ča ćeš ti z miha?
Jabuke pobirati.
Ča ćeš ti z jabuk?
Prascen davati.
Ča ćeš ti s prasci?
Kola mazati.
Ča ćeš ti s koli?
Kamenje peljati.
Ča ćeš ti s kamenja?
Crikvu zidati.
Ča ćeš ti s crikve?
Boga moliti.
Ča ćeš ti z Boga?
Dušu spasiti.

Grabcu.

Tužan se rabac uženi,
Kada u kući kruha ni;
Čekajte svati pred urati,
Dokle se sirak uzori.

Petelinu.

Peteh kukuriče:
Kukuriku,
Na verh topoliću.
Začule su diklice,
Zavergle su preslice,
Su imale jedan beč,
Su potekle u Poréc,
Su kupile jedan trak,
Su vezale petehu vrat.
O petehe! da bi dosta bilo:
Mi nemoremo več poslušati
Tega tvojega kukuriku.

Leni predici.

Predi, predi, hći moja,
Vsako leto jednu nit,
Češ se berže uženit'.
Za kega ma(t) moja?
Za mladega Turčina.
Neću, neću, ma moja!
Mali Turčin vela hudoba;
Vsako leto devet zén,
Kako muha devet pén.

J. V.

Dopisi.

Iz Maribora 20. jul. J. V. — Kako lepo slovanstvo v Avstrii napreduje, vsak dobro vidi, kdor pri belem dnevu ne spi. Narodna zavednost se od dneva do dneva bolj v našem tisuč let spavšem narodu prebuja: delavni možje in iskreni rodoljubi si prizadevajo ga oživljenega k njegovemu zgodovinskemu poklicu dopeljati. V ta namen so nam visokoučeni zgodovinar Terstenjak temeljito dokazali, da se nismo še le v petem stoletju po Kristusu kradoma v podonavske kraje vrinili, ampak da smo že v veliko starejši dobi za Rimljanov v Noriku in Panonii naseljeni bili. Čem starejša je naša domovina, čem več našincov se nam že je potujčilo, tem bolj se zdaj trudimo še ostalemu narodu na noge pomagati. Verli gospod Matija Majar so si že kaj glavo belili jugoslovanske malo različne narečja v en književni jezik zediniti; pa čas še dolgo neče za težko pričakovano pobratimstvo dozoreti. K temu zedinjenju pa bi vseučilišče v Zagrebu najlože pripomoglo, ako bi tako srečni bili, da bi mu deržavno svetovavstvo k njegovi ustanovitvi pripomoglo. Visokospoštovani gospod škof Strosmajer so že enok o ti reči omenili in ako jih bodo tudi drugi veljavni Jugoslovani podpirali, se utegne sčasoma kaj zgoditi. Imenovani deržavni svetovavec Slavonje in Horvatije se tudi na Slovence skerbno ozirajo. Obljubili so nekemu domoljubu, ki se jim je prišel poklonit, da bodo v deržavnem zboru tudi slovenske zadeve omenili, ako se jim poprej oznani, česar nam še manjka v šolstvu, uradnijah itd. Dosti se že je v „Novicah“ o vsem tem pisalo, pa nikoli še ni bil za to pripravniši čas memo zdajšnjega. Ko sem Strosmajerjeve govore v deržavnem svetovavstvu besedovane prebiral, so mi veselja solze na časopis kapljale, da imamo Jugoslovani tako modrega zavetnika, kateri z bistro zgovornostjo in živim prepričanjem močno serca tresejo, vse ljudstva z enako ljubeznijo objemaje. Zaupajmo na nje, zlasti ker so pripravljani tudi za nas besedo spregovoriti, ako se jim želje Slovincov vediti dajo. Gotovo je tudi na Slovenskem mnogo mnogo prenapredb potrebnih. Razodenite jim tedaj, rodoljubi,